

ת"פ 18946/06/23 - מדינת ישראל ע"י ב"כ - עו"ד גיא קנטרמן נגד גמעה קאדי (עציר), כאנם אלסאנע (עציר), כוח הדרום בע"מ

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 18946-06-23 מדינת ישראל נ' קאדי(עצור/אסיר בפיקוח) ואח'
לפני כבוד השופט יואב עטר
המאשימה
מדינת ישראל ע"י ב"כ - עו"ד גיא קנטרמן

נגד
הנאשמים

1. גמעה קאדי (עציר) ת"ז 025882812
ע"י ב"כ - עו"ד יוסי ברוך
2. כאנם אלסאנע (עציר) ת"ז 025919440
ע"י ב"כ - עו"ד אחמד וותד
3. כוח הדרום בע"מ חברות 512970476
ע"י ב"כ - עו"ד יוסי ברוך

החלטה

1. בפני בקשת ב"כ הנאשמים 1, 3 שכותרתה: "**בקשת הנאשמים להעברת התיק לניתוב מחדש למוטב נכבד אחר**" - היינו בקשת ב"כ הנאשמים כי מותב זה יפסול עצמו מלדון בתיק זה בשל העובדה שבימים אלו מתנהל בפני מותב זה, בעניינם של נאשמים אחרים, ת.פ. 4088-04-23 (להלן: "**התיק האחר**") אשר לשיטת ב"כ הנאשמים 1, 3 עוסק בסוגיות זהות ומשיק לתיק זה באופן אשר לשיטתו אינו מאפשר את שמיעת שני התיקים בפני אותו מותב. בדיון מיום 26.2.24, הצטרף ב"כ נאשם 2 לבקשה.

רקע

2. ביום 3.4.23, הוגש לבית משפט זה כתב האישום בתיק האחר, בו יוחסו לנאשמים שם (אחר בשם עאדל וחברה בשם "עין האופק") עבירות של סחיטה באיומים, עושק, הלבנת הון, איסור עשיית פעולה ברכוש אסור, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, קיום משרד שירותי שמירה וארגון שירותי שמירה ללא רישיון, עיסוק כשומר ללא רישיון, העסקת שומר ללא רישיון ועיסוק כקבלן שירות ללא רישיון. עניינו של כתב האישום הנ"ל בכך שעל פי הנטען הנאשמים באותו תיק גבו דמי חסות מקבלני בניה באזור הדרום, תוך שנטען כי לצורך ביצוע העבירות הסתמכו על מוניטין עברייני של השבט הבדואי טארבין אלסאנע אליו משתייך הנאשם 1 שם, תוך שנטען כי אותו מוניטין אפשר לנאשמים שם להטיל אימה על קבלנים שפעלו באתרי בנייה באזורים שונים בנגב כפועל יוצא מכך גרמו לאותם קבלנים לרכוש מהנאשמים שירותים של "שמירה כפויה" על מנת להימנע מפגיעה של אותם גורמים עברייניים בעסקם ובנכסיהם. בעיקרו של אותו כתב אישום נטען כי הנאשמים שם סחטו בדרך זו, באיומים, 11 קבלנים שונים.

3. התיק האחר נותב בפני מותב זה והחלו להישמע בו הוכחות.

4. ביום 8.6.23 הוגש כנגד הנאשמים דן כתב האישום דן המייחס להם ביצוע עבירות של סחיטה באיומים, הלבנת הון, איסור עשיית פעולה ברכוש אסור, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, קיום משרד שירותי שמירה ללא רישיון, ארגון שירותי שמירה ללא רישיון, עיסוק כקבלן כוח אדם ללא רישיון והפרת חובת הפיקוח של נושא משרה,

עמוד 1

שורת עבירות מס ועוד. בקצה המזלג יצוין כי ביחס לעבירות הסחיטה באיומים נטען כנגד הנאשמים כי עניין בכך שכפו שירותי שמירה תוך גביית דמי חסות משישה קבלנים שונים אשר נטען כי נענו ל"הצעת השירות" ביחס לשירותי השמירה שהציעו הנאשמים, בשל אימה שנפלה על אותם קבלנים כפועל יוצא ממוניטין שצברו הנאשמים כ"נותני החסות" בשטח.

כתב האישום דנן נותב בפני מותב אחר (כב' השופטת ט. לחיאני שוהם) והוחל בשמיעת ראיות בפני אותו מותב.

ביום 8.2.24 פסל עצמו המותב הנ"ל משמיעת ההליך בשל הנימוקים שפורטו בהחלטה מאותו מועד והתיק נותב להמשך דיון בפני מותב זה.

טענות הצדדים

5. בדיון מיום 26.2.24, טען ב"כ הנאשמים 1, 3 כי התיק האחר הוגש לפני התיק דנן במסגרת מעין ניסיון שערכה המאשימה ביחס לענף ה"שמירה הכפויה". לטענת ב"כ הנאשמים בתחילת החקירה בתיק האחר נחקרו עדים שבהמשך נכללו ברשימת עדי התביעה בתיק דנן, וכי ישנם עדים משותפים.

עוד טען ב"כ הנאשמים כי מקום בו בתיק האחר נטען ביחס למוניטין העברייני של שבט טרבין אלסאנע, יש בכך בכדי להשפיע על בית המשפט גם בתיק זה. ב"כ נאשם 2 ציין כי הוא מצטרף לטיעוני חברו.

בהשלמת טיעון בכתב הוסיף ב"כ נאשמים כי: **"קיים קושי מובנה בשמיעת תיק זה לצד תיק עין האופק וזאת בפני אותו המותב על רקע המסכת העובדתית המתוארת בכתבי האישום. בקשה זו צופה פני עתיד ונועדה למנוע כשל שיפוטי...".** עוד ציין ב"כ הנאשמים הנ"ל כי התיק האחר היה: **"במבוא החקירתי להחלטת המאשימה להעמיד למבחן משפטי את סוגיית השמירה הכפויה באזור הדרום".** ב"כ הנאשמים עמד על כך שרשימות החוקרים מבין עדי התביעה בשני כתבי האישום כוללת עדים משותפים רבים וכי עדים רבים ומהותיים בתיק זה, מסרו הודעות גם בתיק האחר וכי גביית ההודעות עשויה היתה להשפיע עליהם. עוד נטען כי: **"בשני כתבי האישום קיימת חפיפה בטיעון העובדתי גם לעניין המוניטין השלילי המיוחס לנאשמים בקשר עם היותם בני שבט טרבין [...]. בהינתן שהנאשם 2 בתיק זה הינו אחיו של הנאשם בתיק עין האופק ברור שקביעה על קיומו של מוניטין בתיק עין האופק או שמיעת עדויות בהקשר של 'מוניטין שלילי' זה באחד התיקים תשפיע בהכרח על המוניטין הנטען בתיק האחר...".**

6. המאשימה בתגובתה טענה כי המדובר בכתבי אישום נפרדים ושונים, כי הרקע הכלכלי שונה וכי כתבי האישום מתייחסים לאירועים שונים ונפרדים. לטענת המאשימה העובדה שמדובר בנאשמים שונים משבט הטרבין, אינה אמורה להשפיע על יכולת בית המשפט לנהל את שני התיקים בהינתן כי מדובר בנאשמים שונים, בחברות שונות ובאירועים שונים. המאשימה אישרה כי ישנם מספר עדים משותפים בשני התיקים אך טענה כי אלו אמורים להעיד על אירועים שונים. בהשלמה בכתב לטיעוניה ציינה המאשימה כי החלק הכלל בתיק דנן אינו מתייחס לשבט הטרבין וזאת בניגוד לחלק הכלל בתיק האחר וכי אין בעצם השתייכות הנאשמים לשבט הטרבין בכדי ליצור משוא פנים

ולהשליך על יכולת בית המשפט לנהל את ההליך באופן אובייקטיבי. ביחס לעידם המשותפים עמדה המאשימה כי אלו אמורים להעיד בכל אחד מהתיקים על אירועים נפרדים בארעו בתקופות זמן שונות. המאשימה הפנתה לפסיקה בה נקבע כי אין בעובדה שאותו מותב דן בעניינים שונים של אותו נאשם או בהליכים שונים בעלי קשר ענייני בכדי להקים עילת פסלות.

7. בעקבות טענות ב"כ הנאשמים 1, 3 לזיקה עניינית הדוקה בין שני התיקים ולחפיפה מסוימת ברשימת העדים, נתבקשו הצדדים על ידי בית המשפט בדיון מיום 11.3.24 (אליו זומנו ב"כ הצדדים בשני התיקים) להתייחס לאפשרות כי בית המשפט יורה על איחוד שני המשפטים. כל הצדדים התנגדו לאפשרות זו. ב"כ הנאשמים 1, 3, בתגובתו בעל פה ובהשלמה בכתב טען כי שמיעת שתי פרשות שונות במאוחד: **"גם אם קיימת זיקה נושאת ביניהם"** תוביל להתמשכות הליכים וכי: **"איחוד יגרום לפגיעה בולטת בזכויות נאשמים"**. עוד הוסיף וטען בתגובתו הכתובה כי: **"גם האמור בסעיפים 86-87 לחסד"פ אינו מתקיים לאור היותן של הפרשות פרשות נפרדות ולא פרשה אחת והזיקות הנושאות בין שני תיקים אינן מתכנסות לכדי מעשים הקשורים זה לזה הנדרשים לצורך הפעלת סעיף 90"**.

8. המאשימה טענה כנגד האפשרות לאחד את המשפטים כי מספר העדים המשותפים לשני התיקים הוא מועט, כי מדובר בשתי פרשות נפרדות וכי גם אם תוכן כתב האישום דומה ברמה הטכנית, הוא שונה ברמה המהותית.

ב"כ הנאשמים בתיק האחר הבהיר כי ההגנה מתנגדת לאיחוד המשפטים והדגיש כי: **"ההגנה סבורה שמדובר בשתי פרשות שונות [...]. אין המדובר בעובדות דומות או במעשים דומים, דרך פעולה של כל אחת מהחברות בכתבי האישום השונים היתה שונה ולמעט העובדה כי מדובר באזור עבודה קרוב/ דומה בו עבדו החברות השונות (אזור הדרום) אין כל אינדיקציה להלימה ביניהם"**. ב"כ הנאשמים בתיק האחר הדגיש כי בסך הכל, מבין המספר הכולל (בשני התיקים) של 257 עדי תביעה, ישנם שישה עדי תביעה משותפים שאינם שוטרים.

דיון והכרעה

9. המבחן שנקבע בדיון ובהלכה הפסוקה הוא קיומו של חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט (ר' ע"פ 5/82 אבוחצירא נ' מדינת ישראל פד"י ל"ו (1) 247, ע"פ 42/89 לב תעשיות נ' מדינת ישראל פד"י מ"ג (1)).

10. באשר לטענה כי בית המשפט עשוי להיות מושפע מהטענות בתיק האחר על אודות ה"מוניטין השלילי" הנטען של שבט הטראבין, על רקע השתייכותם המשפחתית של הנאשמים דן, מעבר לעובדה שהמדובר על פני הדברים באפשרות מרוחקת, הרי שבמקרים מובהקים יותר, בהם נדרש שופט לדון בהליך בעניינם של נאשמים שנדונו בפניו בעבר (באופן החושף אותו לכאורה לקיומו של עבר פלילי או אף לאפשרות שקבע ממצאים ביחס לאותם נאשמים בעבר) נמצא כי לא קמה עילת פסלות. כך בעל"א 2443/04 הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' עו"ד ישראל בלום (פורסם במאגרים), ציין בית המשפט העליון: **"אף הסוגיה הפרטיקולרית שלפנינו - סוגיית פסילת שופט על רקע שבתו כשופט בהליך ובהליכים אחרים של אותו נאשם - נדונה פעמים רבות, ובתי המשפט**

לא ראו בכפל דיון מעין זה טעם טוב לפסילה".

בע"פ 299/94 דוד נחמני נ' מדינת ישראל (לא פורסם) צוין כי: "העובדה שנאשם נדון כבר בעבר על עבירה אחרת בפני אותו שופט אינה פוסלת אותו שופט מן הדיון בתיק; כך נפסק בבית משפט זה פעמים רבות בעבר".

בע"פ 1478/97 מדינת ישראל נ' חן דוד פד"י נ"א (4) 673, נקבע על ידי כב' נשיא בית המשפט העליון דאז, כי: "טענה בדבר הופעה קודמת לפני שופט כיוצרת חשש ממשי למשוא פנים מועלית פעמים רבות כנימוק לפסילת שופט. בשורה ארוכה של פסקי דין דחה בית משפט זה טענה כאמור [...] בית המשפט קבע, באופן חד משמעי, כי עצם העובדה שבפני אותו שופט התנהלו או מתנהלים משפטים נוספים ... בין אם פסק לזכותו של צד, ובין אם פסק לחובתו - אין בה, כשלעצמה כדי לפסול את השופט מלדון בעניינו של אותו צד פעם נוספת [...] הנה כי כן קיומה של היכרות קודמת אינה צריכה ליצור אצל השופט הממוצע והסביר כל נטייה לחומרה או לקולא, ואין בה כדי להצביע על אפשרות ממשית למשוא פנים בפני ערכאת הערעור [...] תחושה סובייקטיבית של מתדיין, לפיה הופעותיו הקודמות בפני בית המשפט יוצרות חשש ממשי של משוא פנים, איננה מהווה, שלעצמה, עילה לפסילת השופט ...".

11. באשר לטענה לפיה חלק מהעדים נחקרו גם במסגרת החקירה בתיק האחר, בע"פ 8393/15 סייאח אבו אמדע'ם נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים), ציינה כב' נשיאת בית המשפט העליון כי: "נקבע בפסיקה כי רק במקרים קיצוניים בהם נחשף השופט ל'מסה קריטית' של ראיות שאינן קבילות, יש מקום לפסול את השופט מלשבת בדין". כך למשל בע"פ 8744/16 קיטובני נ' מדינת ישראל [23.11.16] צוין, בין השאר: "שאלת הפסלות תוכרע בהתאם להשפעה שיש לאותה חשיפה על השופט היושב בדין, ועל יכולתו לשקול את הטענות והראיות שלפניו, מתוך פתיחות מחשבתית [...] במקרים מעין אלו, מוצדק יהיה לפסול את המותב, אם הצטברה מסה משמעותית, של מידע לא קביל שיהיה בכוחה להשפיע על יכולתו של השופט לנהל את המשפט באובייקטיביות הנדרשת, או לכל הפחות, לעורר חוסר אמון ביכולתו לעשות זאת". ור' גם: "רק במקרים קיצוניים, בהם נחשף השופט ל'מסה קריטית' של ראיות שאינן קבילות יש מקום לפסול את השופט מלשבת בדין" (ע"פ 1950/14 פריג נ' מדינת ישראל [10.4.14]).

הדברים יפים מקל וחומר מקום שבמקרה דנן אין המדובר במסה של ראיות בלתי קבילות, אלא לכל היותר, הודעות נוספות שנגבו מאותם עדים, תוך שנטען הן על ידי המאשימה והן על ידי ב"כ הנאשמים בשני התיקים (בהתייחסותם לאפשרות לאחד את המשפטים) כי המדובר בפרשיות עובדתיות שונות, ועל כן גם לא ברור מה נפקות העובדה שמדובר במספר עדים משותפים, משלכאורה בכל תיק אמורים הם להעיד על פרשות עובדתיות שונות.

12. באשר לזיקה הנושאת הכללית הנתענת, בין התיקים, לא ברור כיצד יש בה בכדי להשפיע על יכולת בית המשפט לנהל את המשפט באובייקטיביות הנדרשת. מיותר לציין כי במקרים מובהקים הרבה יותר, שומעים מותבים של בתי משפט כדבר של יום ביומו תיקים של נאשמים שונים בעבירות דומות המבוססים על עד עיקרי אחד (כך למשל בתיקים הכוללים עדות של סוכן משטרתי, אשר לרוב במהלך הפעלתו פועל לאיסוף ראיות כנגד חשודים רבים, ובהמשך מוגש מספר רב של כתבי אישום בעקבות הפעלות סוכן אלו, המבוססים רובם ככולם על עדויות אותו סוכן

במספר רב של משפטים כנגד נאשמים רבים, תדיר אף בפני אותו מותב).

13. לאור האמור דומה כי אין בטענות ב"כ הנאשמים בכדי להקים עילת פסלות.

14. בשולי הדברים, מעבר לכל האמור לעיל דומה כי די בדברי ב"כ נאשמים 1, 3 בתגובתו בכתב לאפשרות לאיחוד המשפטים כי: **"האמור בסעיפים 86-87 לחסד"פ אינו מתקיים לאור היותן של הפרשות פרשות נפרדות ולא פרשה אחת והזיקות הנושאיות בין שני תיקים אינן מתכנסות לכדי מעשים הקשורים זה לזה הנדרשים לצורך הפעלת סעיף 90..."**, בכדי ללמד על כי אין בטעמי הבקשה בכדי להקים עילת פסלות.

**ניתנה היום, כ"ד אדר ב' תשפ"ד, 03 אפריל 2024,
בהעדר הצדדים.**